

PSALM 130 — TREASURY OF DAVID

Titel

“Een lied Hammaaloth.” Oftewel: een lied van de opgangen. Je ziet nauwelijks dat deze psalm een trede hoger staat dan de vorige. Daarom kan het zijn dat de treden in het lied zelf zitten. Dat klopt zeker, want het stijgt razendsnel op uit de diepten van angst tot de hoogten van zekerheid. Het sluit goed aan bij Psalm 129. Heb je de beproevingen doorstaan die mensen je bezorgen? Dan ben je beter gewapend tegen het scherpere leed dat uit onze verhouding tot God voortkomt. Wie de zweepslagen van de goddelozen heeft verdragen, is met alle geduld getraind om af te wachten wat de heilige Heere met hem doet.

Wij noemen dit de *De profundis*-psalm. Het sleutelwoord is “Uit de diepten”. Vanuit die diepten roepen we, wachten we, houden we de wacht en blijven we hopen. In deze psalm horen we over de parel van de verlossing, Ps. 130:7-8. Misschien had de lieflijke zanger dat kostbare nooit gevonden als hij niet in de diepte was gesmeten. “Parels liggen diep.”

Indeling

In het eerste en tweede vers (Ps. 130:1-2) komt een hevig verlangen naar voren. De volgende twee verzen zijn een nederige belijdenis van spijt en geloof, Ps. 130:3-4. In Ps. 130:5-6 wordt een wachtende waakzaamheid uitgesproken en bewust gekozen. Ps. 130:7-8 geeft woorden aan de blijde verwachting, voor hemzelf en voor heel Israël.

Uitleg

Vers 1

“Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!” Zo legt de psalmist uit waar hij staat, en zo pleit hij. Hij was nooit gestopt met bidden, ook niet toen hij helemaal onderaan was beland. Meestal maken de diepten alles stil wat ze verzwelgen. Maar de mond van deze dienaar van de HEERE konden ze niet dichtdoen. Het tegendeel gebeurde: in de afgrond zelf riep hij naar Jehova. Onder het water bleef

het gebed leven en vechten. Ja, boven het razen van de golven uit steeg de roep van het geloof. Het maakt niet veel uit waar we zijn, als we maar kunnen bidden.

Een gebed is nooit echter of aangener dan wanneer het opklimt uit de allerslechtste plekken. Diepe plekken wekken een diepe overgave. Diepe ellende brengt diepe ernst teweeg. Diamanten fonkelen het mooist in het donker. Een gebed de profundis geeft God gloria in excelsis. Hoe wanhopiger onze nood, hoe waardevoller het geloof dat de Heere dapper vertrouwt. Zo'n geloof wendt zich dan ook tot Hem, en tot Hem alleen. Goede mensen kunnen in de diepten zitten van aardse en geestelijke moeite. Maar in zo'n geval kijken zij alleen naar hun God. Dan zetten ze zich aan om dringender en ernstiger te bidden dan op andere momenten. De diepte van hun nood zet de diepten van hun wezen in beweging. En vanuit de bodem van hun hart stijgt een luide, bittere kreet op naar de ene levende, ware God. David was vaak in de diepte beland. Even vaak had hij gesmeekt bij Jehova, zijn God, in Wiens hand alle diepe plaatsen zijn. Hij bad. Hij herinnerde zich dat hij gebeden had en beriep zich op dat gebed. Hij hoopte dat hij binnenkort antwoord zou krijgen. Het zou vreselijk zijn om terug te kijken op een moeilijke tijd en te moeten zeggen dat we toen niet naar de Heere hebben geroepen. Maar wat een troost om te weten dat we in elk geval hebben gebeden, wat we ook niet deden of niet konden doen, en dat zelfs in onze slechtste tijden. Wie in de diepte bidt, zinkt niet weg. Wie uit de diepten roept, zingt straks op de hoogten.

Vers 2

“HEERE! hoor naar mijn stem.” Meer vragen we niet, maar met minder nemen we ook geen genoegen. Hoort de Heere ons? Dan laten we aan Zijn hogere wijsheid over of Hij ons ook antwoordt. Het is beter dat ons gebed gehoord wordt dan dat het wordt verhoord, ook al klinkt dat vreemd. Stel dat de Heere zonder enige uitzondering beloofde dat Hij al onze verzoeken zou inwilligen. Dan zou dat eerder een vloek zijn dan een zegen. De verantwoordelijkheid voor ons leven zou bij onszelf liggen, en we zouden in een heel angstige positie belanden.

Nu hoort de Heere onze wensen, en dat is voor ons genoeg. We willen alleen dat Hij ze vervult als Zijn oneindige wijsheid ziet dat het goed is voor ons en tot Zijn eer. Merk op dat de psalmist hardop bad. Dat hoeft helemaal niet, maar het is enorm nuttig, want met je stem help je je gedachten. En toch is er ook een stem in stil smeken en in een gebed zonder geluid, in onze tranen en in het verdriet dat geen woorden kan vinden. Die stem zal de Heere horen als haar roep voor Zijn oor

bedoeld is.

“Laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen.” De psalmist vraagt als een bedelaar. Hij smeekt de grote Koning en Heere om Zijn oor te lenen. Hij heeft vele malen gesmeekt, maar altijd met één stem, of voor één doel. Nu vraagt hij of Hij hem wil opmerken in die ene zaak waarvoor hij zo aanhoudend heeft gebeden. Hij wil dat de Koning goed luistert en aandachtig is, erover nadenkt, eraan blijft denken en zijn verzoek weegt. Hij is verward, en daarom kan zijn gebed gebroken zijn en moeilijk te volgen. Daarom smeekt hij zijn Heere om met nog meer ernst en medelijden te luisteren naar zijn vele, pijnlijke smeekbeden.

Hebben we al gebeden over onze moeiten? Dan is het goed om ook te bidden over onze gebeden. Hebben we geen woorden meer? Dan vragen we de Heere de verzoeken te horen die we Hem al hebben gebracht. Hebben we het gebod getrouw opgevolgd om zonder ophouden te bidden? Dan mogen we ervan uitgaan dat de Heere Zijn belofte getrouw zal houden en ons zonder falen zal helpen. De psalmist voelde pijnlijk hoe schuldig hij was, en zo zat hij in de diepte. Toch pleitte zijn geloof, ook al was hij zich bewust dat hij het niet verdiende. Hij wist goed dat de Heere Zijn belofte houdt omdat Hij Zelf zo is, en niet omdat Zijn dwalende schepselen zo zijn.

Vers 3

“Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat; HEERE! wie zal bestaan?” Stel dat JAH, de Alziende, in strikte gerechtigheid iedereen ter verantwoording zou roepen voor elke afwijking van de gerechtigheid. Waar zouden we dan staan? Hij schrijft werkelijk al onze overtredingen op, geen enkele ontsnapt aan Zijn aandacht. Maar tot nu toe handelt Hij niet naar wat Hij heeft opgeschreven. Hij legt het opzij voor een andere dag, waarop Hij erop terugkomt. Zouden mensen alleen beoordeeld worden naar hun werken? Wie van ons kan dan zichzelf verdedigen voor de rechterstoel van de Heere, en hopen onschuldig en aanvaard te zijn?

Dit vers laat zien dat de psalmist zich zondig voelde. Hij vond het dringend nodig niet alleen als smekeling te roepen, maar ook als zondaar te belijden. Hier geeft hij toe dat hij niet in zijn eigen gerechtigheid voor de grote Koning kan staan. Hij is zo onder de indruk van Gods heiligheid en de rechtschapenheid van de wet dat hij zeker weet dat geen sterfelijk mens zich kan verdedigen voor zo'n volmaakte Rechter, over zo'n goddelijke wet. Terecht roept hij: “HEERE! wie zal bestaan?” Niemand kan het, niet één mens. “Er is niemand, die goed doet, ook niet een.” Ongerechtigheden

zijn dingen die niet rechtvaardig zijn. Wat hebben we er een hoop van, een hele menigte! Jehova, Die alles ziet en ook onze Adonai is, onze Heere, zal ons zeker voor het gericht brengen om die gedachten, woorden en daden die niet precies met Zijn wet overeenkomen. Konden we zonder de Heere Jezus hopen te bestaan? Durven we Hem op de vreselijke dag van de rekenschap te ontmoeten op grond van wet en recht? Wat een genade dat dat niet hoeft! Het volgende vers laat een andere weg zien om aanvaard te worden, en daarheen vluchten we.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving.” Wat een gezegend “maar”. Vrije, volle vergeving, waar de grote Koning alleen over beschikt, ligt in Zijn hand. Het is Zijn voorrecht om te vergeven, en Hij doet het met vreugde en graag. Zijn natuur is barmhartigheid, en Hij heeft een offer voor de zonde gegeven. Daarom is er vergeving bij Hem voor allen die tot Hem komen en hun zonden belijden. De macht om te vergeven blijft altijd bij God. Op dit moment heeft Hij vergeving klaarstaan in Zijn hand. “Opdat Gij gevreesd wordt.” Dit is de vruchtbare wortel van godsvrucht. Niemand vreest de Heere zoals zij die Zijn vergevende liefde hebben ervaren. Dankbaarheid voor vergeving wekt veel meer ontzag en eerbied voor God dan alle angst die straf teweegbrengt. Zou de Heere iedereen straffen zoals recht is? Dan was er niemand meer over om Hem te vrezen. Zouden allen bang zijn voor Zijn verdiende toorn? Dan zou wanhoop hen ongevoelig maken, zodat ze Hem niet meer vreesden. Genade wijst de weg naar heilig ontzag voor God en naar vrees om Hem te bedroeven.

Vers 5

“Ik verwacht den HEERE; mijn ziel verwacht.” Ik verwacht dat Hij in liefde naar me toe komt. Daarom wacht ik rustig tot Hij Zich laat zien. Ik wacht op Hem terwijl ik Hem dien en terwijl ik in Hem geloof. Ik wacht op God, op Hem alleen. Openbaart Hij Zich? Dan hoef ik nergens meer op te wachten. Maar zolang Hij nog niet is gekomen om mij te helpen, moet ik blijven wachten en hopen, zelfs in de diepten. Dit wachten van mij is niet zomaar een vast gebruik. Heel mijn ziel zit erin: “mijn ziel verwacht”.

Ik wacht, en ik wacht. Let op de herhaling! “Ik verwacht”, en nog eens: “mijn ziel verwacht”, om het wachten vast te maken. Het is goed om met de Heere ernstig om te gaan. Zulke herhalingen zijn het omgekeerde van ijdele herhalingen. Laat de Heere Jehova ons wachten? Wacht dan met je hele hart. Want zalig zijn allen die op Hem wachten. Hij is het waard dat je op Hem wacht. Het wachten zelf is

goed voor ons. Het zet ons geloof op de proef, oefent ons geduld en leert ons ons over te geven. En de zegen die uiteindelijk komt, wordt er dierbaarder door. Het volk van de Heere is altijd een wachtend volk geweest. Het wachtte op de eerste komst, en nu wacht het op de tweede. Het wachtte op het besef van vergeving, en nu wacht het op volkomen heiliging. Het wachtte in de diepten en is nu, in een gelukkiger toestand, niet moe van het wachten. Ze hebben geroepen en ze wachten. Waarschijnlijk houdt hun gebed van vroeger hun geduld van nu overeen. “En ik hoop op Zijn Woord.” Dat is de bron van het wachten, en ook de kracht en de zoetheid ervan.

Wie niet hoopt, kan niet wachten. Maar hopen we op iets wat we niet zien? Dan verwachten we het met geduld. Gods woord is een waar woord, maar soms laat het op zich wachten. Is ons geloof echt, dan wacht het op de tijd van de Heere. Een woord van de Heere is voor de ziel van een gelovige als brood. Daardoor krijgt de ziel nieuwe kracht en houdt ze de nacht van verdriet vol. Ze kijkt uit naar de dageraad van bevrijding en blijdschap. Terwijl we wachten, bestuderen we het woord, geloven we het woord, hopen we op het woord en leven we van het woord. En dat alles omdat het “Zijn Woord” is, het woord van Hem Die nooit tevergeefs spreekt. Het woord van Jehova is een vaste grond waarop een wachtende ziel kan rusten.

Vers 6

“Mijn ziel wacht op den HEERE, meer dan de wachters op den morgen.” Mannen die de wacht houden over een stad, en vrouwen die bij zieken waken, verlangen naar het daglicht. Aanbidders die wachten op het morgenoffer, op het aansteken van de wierook en het ontsteken van de lampen, vermengen hun heilige nachtwake met vurige gebeden. Ze smachten naar het uur waarop het lam op het altaar gaat roken. David wachtte nog méér dan zij. Hij wachtte langer, hij wachtte met meer verlangen, hij wachtte vol verwachting. Hij was niet bang voor de grote Adonai, voor Wie niemand kan bestaan in zijn eigen gerechtigheid, want hij had de gerechtigheid van het geloof aangetrokken, en hij verlangde daarom naar een genadig onthaal bij de Heilige. Hij was niet banger voor God dan mensen die eerlijk werk doen bang zijn voor het licht. Hij smachtte en snakte naar zijn God. Ik zeg: “meer dan de wachters op den morgen”. Het beeld was niet sterk genoeg, al kun je je nauwelijks iets krachtigers voorstellen. Hij voelde dat zijn eigen vurigheid uniek was en geen gelijke had. Wat zou het goed zijn om zo hongerig en dorstig naar God te zijn! In onze vertaling is de abrupte vorm van de woorden verdwenen. In het Hebreeuws staat: “Mijn ziel naar den HEERE, meer dan wachters naar den morgen, wachters naar den morgen.” Dat is een mooie herhaling zoals dichters die maken.

We verlangen naar de gunst van de Heere meer dan vermoeide schildwachten verlangen naar het ochtendlicht dat hen verlost van hun saaie wacht. Dat is ook echt zo. Wie ooit blij is geweest in de gemeenschap met God, wordt zwaar op de proef gesteld als Hij Zijn gezicht verbergt. Zo iemand wordt bijna flauw van verlangen naar de komst van de Heere: “Wanneer komt U tot mij, Heere?

*Zolang U niet verschijnt,
duurt elk ogenblik een dag,
elke minuut een jaar.”*

Vers 7

“Israel hope op den HEERE.” Of: “Hoop, Israël, op Jehova.” Jehova is Israëls God, dus laat Israël op Hem hopen. Wat één Israëliet doet, wil hij graag door heel Israël gedaan zien. Wie zelf het voorbeeld geeft, mag anderen met recht oproepen. Het Israël van vroeger wachtte op Jehova en worstelde de hele nacht. Uiteindelijk vertrok het, geholpen door de Hoop van Israël. Zo zal het gaan met al Zijn nageslacht. God heeft grote dingen voor Zijn volk achter de hand en daarom mag het veel verwachten. “Want bij den HEERE is goedertierenheid.” Dat hoort bij Zijn wezen. Het is al te zien bij het licht van de natuur. Maar wij hebben ook het licht van de genade, en daardoor zien we nog meer van Zijn barmhartigheid. Bij ons zit zonde. Maar de hoop is van ons, want “bij den HEERE is goedertierenheid”. Onze troost zit niet in wat wij hebben, maar in wat onze God heeft. Laten we weg van onszelf kijken, weg van onze armoede, naar Jehova en Zijn schatkamers vol barmhartigheid. “En bij Hem is veel verlossing.” Hij kan en wil heel Zijn volk redden uit hun vele en grote nood. Hun verlossing is zelfs al volbracht en ligt bij Hem klaar. Daardoor kan Hij Zijn wachtenden elk moment de volle opbrengst ervan geven. Dat Hij barmhartig is en dat de verlossing al bestaat: dat zijn twee heel goede redenen om op Jehova te hopen. En omdat er nergens anders barmhartigheid of redding is, moet de ziel zich ook krachtig losmaken van alle afgoderij. Zijn deze diepe dingen van God geen grote troost voor wie uit de diepten roepen? Is het niet beter om met David in de diepte te zitten en te hopen op Gods goedertierenheid, dan hoog op de bergtoppen te staan en te pochen op onze ingebeelde gerechtigheid?

Vers 8

“En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.” Onze zonden vormen onze grootste bedreiging. Als we daarvan zijn gered, zijn we in alles gered. Maar van die zonden word je alleen

verlost door een losprijs te betalen. Wat een zegen dat dit hier zo wordt beloofd dat er niets meer te twijfelen valt: de Heere zal Zijn gelovige volk zeker verlossen van al hun zonden. Het is begrijpelijk dat de verlossing zo rijk is: ze betreft heel Israël en alle ongerechtigheden! Dit vers brengt onze psalm echt naar een grote hoogte. Het is geen kreet meer uit de diepten maar een koraal op de bergtoppen.

Verlossing is de hoogste zegen van het verbond. Heeft heel Israël die verlossing ervaren? Dan is de heerlijkheid van de laatste dagen aangebroken, en dan zegt het volk van de Heere: “En nu, wat verwacht ik, o HEERE?” Is dit niet duidelijk een voorzegging van de eerste komst van onze Heere Jezus? En mogen we het nu niet opvatten als belofte van Zijn tweede komst, die nog heerlijker is, voor de verlossing van het lichaam? Daar wacht onze ziel op. Ja, ons hart en ons vlees roepen daarom, vol blijde verwachting.

Verklarende aantekeningen en treffende uitspraken

Gehele psalm

Deze psalm is de elfde in de rij van de opgangspsalmen. Hij gaat over de elfde trede van de geestelijke opgang, dat is het gebed van wie berouw heeft. — H. T. Armfield.

Gehele psalm

Van de psalmen die we boetepsalmen noemen, is dit de belangrijkste. Maar zo voortreffelijk als hij is, zo erg is hij in het pausdom misbruikt en onteerd. Bijvoorbeeld doordat luie buiken hem met zachte stem mompelen bij de nachtwaken bij een dode, om zielen uit het vagevuur te bevrijden. Alsof David het hier over doden had. Hij zegt er niet eens één woord over! Hij zegt juist dat hijzelf, een levend mens, tot God riep. En hij spoort de Israëlieten, die ook levend zijn, aan hetzelfde te doen. Maar laten we de potsenmakerij van de papisten laten voor wat ze is. We kijken liever naar de echte betekenis en het echte gebruik van de psalm. Hij bevat het vurigste gebed van een man die ernstig onder druk staat doordat hij Gods toorn over de zonde voelt. Door zich ernstig tot God te keren en berouw te tonen, zoekt hij vergeving voor zijn ongerechtigheden. — Solomon Gesner.

Gehele psalm

Hier laat de Heilige Geest heel duidelijk twee tegenovergestelde gevoelens zien: vrees voor zonden die kwaad verdienen, en hoop op barmhartigheid die we niet verdienen. — Alexander Roberts, 1610.

Gehele psalm

De hartstochtelijke ernst van deze psalm wordt sterker doordat de goddelijke Naam er acht keer in voorkomt. — The Speaker's Commentary, 1873.

Gehele psalm

Meer dan bijna elke andere psalm is deze getekend door bergtoppen: diepte, gebed, overtuiging, licht, hoop, wachten, waken, verlangen, vertrouwen, zekerheid, geluk en vreugde voor iedereen... Een barometer wijst aan dat het weer opklaart. Zo laat deze psalm, zin voor zin, zien hoe de ziel vooruitkomt. Je kunt jezelf eraan meten, zoals je met een liniaal of maatstok meet. Vraag je bij elke regel af: "Ben ik hier al aangekomen? Ben ik hier al aangekomen?" Zo kun je de stand van je eigen geestelijk leven opnemen. — James Vaughan, in "Steps to Heaven", 1878.

Gehele psalm

Wie deze psalm ook schreef: hij vertelt eerst van het gebed dat hij tot zijn God uitsprak toen hij in groot gevaar was. Dat gaat door tot en met vers 5. Daarna merkt hij uit eigen ervaring dat hij een troostend antwoord krijgt, en hoe goed het is om God te bidden en op Hem te wachten. Hij laat weten dat hij net als eerder ook straks op Hem zal blijven wachten. Dat gaat door tot vers 7. In het derde en laatste deel keert hij zich naar Israël, de Gemeente, en moedigt hen aan om, zoals hij, op God te wachten. Hij belooft hun barmhartigheid en verlossing van al hun ongerechtigheden, wanneer ze op Hem wachten. — Robert Rollock, 1555-1599.

Gehele psalm

Iemand vroeg Luther eens welke psalmen de beste waren. Hij antwoordde: Psalmi Paulini, de psalmen van Paulus. De mensen aan tafel bleven doorvragen welke hij bedoelde. Toen zei hij: Psalm 32, 51, 130 en 143. — Franz Delitzsch.

Gehele psalm

In Coburg werd Luther door de duivel mishandeld en zat hij in diepe ellende. Hij zei tegen de mensen die bij hem waren: Venite, in contemptum Diaboli, Psalmum, De Profundis, quatuor vocibus cantemus: "Kom, laten we met vier stemmen de psalm 'Uit de diepten' zingen, om de duivel te bespotten." — John Trapp.

Gehele psalm

Hoe dr. John Owens uitleg van Psalm 130 is ontstaan, is bijzonder boeiend. Dr. Owen vertelde het zelf aan Richard Davis, die later predikant werd van een gemeente in Rowell in Northamptonshire. Hij legde uit waarom hij het vierde vers van de psalm heel grondig was gaan bestuderen. Davis was geraakt door het geloof en had Owen om een gesprek gevraagd.

Onder het praten vroeg dr. Owen hem: “Jongeman, hoe denk je naar God toe te gaan?” “Door de Middelaar, meneer”, zei Davis. “Dat zeg je zo makkelijk”, antwoordde de doctor. “Maar ik verzeker je: door de Middelaar tot God gaan is wat anders dan veel mensen beseffen die dat zeggen. Zelf”, ging hij verder, “predikte ik jarenlang over Christus. Ik wist toen heel weinig, misschien helemaal niets, uit eigen ervaring over toegang tot God door Christus. Dat veranderde toen de Heere mij bezocht met zware ziekte en nood. Ik kwam tot aan de rand van het graf en mijn ziel werd bijna verpletterd door afgrijzen en duisternis. Maar God verlichtte mijn geest genadig door Ps. 130:4 krachtig tot mij te laten spreken: ‘Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.’ Daaruit leerde ik iets bijzonders. Ik kreeg vrede en troost voor het naderen tot God door de Middelaar. Meteen na mijn herstel heb ik erover gepreekt.” — William H. Goold, uitgever van Owens Collected Works, 1851.

Vers 1

“Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!” Er is een diepte van zonde. Daaruit volgt een diepte van ellende, en uit die ellende een diepte van verdriet. In alle drie zat David diep, en ik, God helpe mij, ook. Zijn dat niet diepten genoeg om uit te roepen? Toch bedoelt David misschien geen van deze. Er zijn ook diepten van gevaar, gevaar voor het lichaam en gevaar voor de ziel. Uit die diepten riep David, zo lijkt het, en met alle reden. Zijn lichaam verkeerde in zo’n diep gevaar dat de dood voor de deur stond, en zijn ziel in zo’n diep gevaar dat hij bijna bij de poort van de wanhoop stond. Had hij dan geen reden om te zeggen: “Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!”? Daarnaast is er nog een diepte. Die moet ons juist uit de andere diepten omhoog helpen: de diepte van toewijding. Zonder die diepte wordt ons roepen uit alle andere diepten nooit gehoord. Want toewijding is een vuur. Het zet ons roepen in gloed en draagt het ver omhoog tot het coelum empyraeum, de vurige hemel, waar God Zelf is.

Leg nu al die diepten naast elkaar: van zonde, van ellende, van verdriet, van gevaar en van toewijding. Zeg dan zelf, eerlijk: had David geen reden, en ik ook niet, om net als Jona te zeggen:

“Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!”? Uit de diepten roepen heeft werkelijk veel redenen die God kunnen bewegen om te luisteren. Zo’n roep erkent dat Zijn macht oneindig is, want geen afstand houdt Zijn hulp tegen. Hij laat zien dat we geloven, want geen uiterste nood breekt onze hoop. Hij prijst Gods goedheid, want de Allerhoogste ziet de allerlaagste. En hij toont hoe oprecht we zijn, want wie uit de diepten roept, roept vanzelf diep. Is elk van deze redenen op zichzelf al genoeg om God te laten luisteren? Hoe sterk is het dan als ze alle vier samenkomen! En die komen samen in het roepen uit de diepten. Nu ik dus uit de diepten tot U roep, laat U bewegen, o God, in Uw grote barmhartigheid: “Hoor naar mijn stem.” Naar sommigen luistert God niet, omdat ze niet roepen. Naar anderen die wel roepen luistert Hij niet, omdat ze niet uit de diepten roepen. Maar roepen en uit de diepten roepen samen? Nooit is gebleken dat God dan niet luisterde. Daarom, nu ik uit de diepten tot U roep, wees zo goed, o God, in Uw grote barmhartigheid mijn stem te horen. — Sir Richard Baker, in “Meditations and Disquisitions upon the Three last Psalmes of David”, 1639.

Vers 1

“Uit de diepten.” Alle oude schrijvers zijn het erover eens: met de diepe plaatsen worden de diepten van het lijden bedoeld, en de diepten van een hart dat verontrust is door de zonde. Lijden wordt vergeleken met diep water. Ps. 18:17: “Hij trok mij op uit grote wateren.” Ps. 69:2: “Verlos mij, o God! want de wateren zijn gekomen tot aan de ziel.” Zeker is het zo dat Gods kinderen vaak in wanhopige toestanden terechtkomen en in diepe ellende worden ondergedompeld. Daarmee wil God bereiken dat ze, uit een gebroken hart dat kan voelen, gebeden zenden die hoog opstijgen en de hemel doorboren.

Gaat het ons goed? Dan komen onze gebeden alleen van onze lippen. Daarom moet de Heere ons neerhalen. Zo komen onze gebeden uit ons hart, en worden we wakker uit de gerustheid waarin we slapen. Gods troon staat het allerhoogst. Toch luistert Hij graag naar de smeking van harten die het allerlaagst zijn en die door het zien van de zonde het diepst zijn gebogen. Niets, geen enkele ellende en geen enkele plek, is zo laag dat het ons kan scheiden van de liefde van de Heere of onze gebeden kan beletten bij Hem te komen. Dat geldt ook als die plek zo laag is als de buik van de walvis waarin Jona lag. Wie het verst is neergeworpen, is niet het verst van God. Hij is juist het dichtst bij Hem. God is nabij een verbrijzeld hart, en daar woont Zijn Geest echt: Jes. 66:2. God gaat met ons om zoals mensen met een huis dat ze prachtig en hoog willen bouwen. Dan graaf je eerst diep voor het fundament. Zo ging God te werk toen Hij Daniël en de drie jongemannen in Babel, Jozef in Egypte

en David in Israël wilde laten schitteren. Eerst wierp Hij hen in de diepe wateren van het lijden. Daniël belandt in de leeuwenkuil. De drie jongemannen komen in de gloeiende oven terecht. Jozef zit in de gevangenis. David wordt verbannen. Toch heeft Hij hen allen verheven en tot prachtige tempels voor Zichzelf gemaakt. Zie hieraan hoe traag en slaperig we van nature zijn. God moet hard ingrijpen om ons wakker te schudden. Jona lag in het schip te slapen terwijl de storm van Gods toorn hem achterna joeg. Daarom wierp God hem in de buik van de walvis en op de bodem van de zee, zodat hij vanuit die diepe plekken tot Hem zou roepen.

Zitten wij dus in zware ziekte of armoede, of worden we onderdrukt door de tirannie van mensen? Laten we er dan voordeel uit halen en er gebruik van maken. Bedenk dat God Zijn beste kinderen in zulke gevaren heeft gebracht, tot hun eigen winst. En bedenk dat het beter is om in diepe gevaren te bidden dan op de hoge bergen van ijdelheid te spelen. — Archibald Symson, in “A Sacred Septenarie”, 1638.

Vers 1

“Uit de diepten.” “Diepten!” O, in wat voor “diepten” kunnen mensen wegzakken! Hoe ver kunnen ze wegvallen van geluk, glorie en goedheid!

Eerst is er de diepte van armoede. Een mens kan helemaal kaal worden, zonder aardse bezittingen en zonder vrienden in deze wereld. Soms zien we iemand die nog leeft, maar zo diep in de ellende zit dat het ons verbaast dat een mens lager kan zinken dan de dieren op het veld. Daarna is er de diepte van verdriet. De ene golf na de andere breekt over een mens heen. De ene vriend na de andere verdwijnt. Geliefde en vriend worden in het donker gezet. Alle bronnen in zijn wezen breken open. Hij lijkt op een schip dat vol water zit en van de top van de golven omlaag duikt, alsof het naar de bodem van de zee zakt.

Zo gaat het vaak in zulke diepten, soms zoals bij Jona in de buik van de walvis. Het monster sleept hem verder mee, omlaag, omlaag, omlaag, de duisternis in. Er zijn diepten onder diepten van geestelijk donker. De ziel wordt steeds droeviger, tot op de diepte die net voor de wanhoop ligt. De aarde is hol, de hemel is leeg en de lucht weegt zwaar. Elke vorm is een mismaaktheid en elk geluid een wanklank. Het verleden is een duister, de tegenwoordige tijd een raadsel en de toekomst een gruwel. Nog één stap omlaag, en de mens staat in de kamer van de wanhoop. De vloer daarvan is gloeiend heet en de lucht is bijtend koud, zoals bij de pool. In wat voor diepten kan de geest van een

mens wegzakken!

Maar de allerverschrikkelijkste diepte waarin een menselijke ziel kan zakken, is de zonde. Vaak beginnen we op een zacht aflopende helling, maar we glijden zo snel dat we in korte tijd grote diepten bereiken. Daar liggen gruwelen die je niet vindt bij armoede, bij verdriet of bij geestelijke neerslachtigheid. Zonde is een belediging van God en van onszelf. We voelen dat er geen bodem is. Elke diepte die zich opent, toont een nog diepere afgrond, die weer een nieuwe afgrond laat zien. Dit is echt de bodemloze put. Je valt steeds sneller en wordt onderweg voortdurend opengereten.

O, diepten onder diepten! O, vallen van licht naar somberheid, en van somberheid naar duisternis! O, de hel van de zonde! Wat moeten we doen dan? We kunnen alleen maar roepen, *roepen, roepen!* Maar laten we dan tot God roepen. Andere kreten helpen niet en doen schade. Ze zijn niets dan teken van onmacht, of protest tegen een noodlot dat niet bestaat. Maar de roep van de geest tot de Allerhoogste is een roep die een man waardig is. Uit de diepten van alle armoede, al het verdriet, alle somberheid en alle zonde: roep tot God! — Uit “The Study and the Pulpit”, 1877.

Vers 1

“Uit de diepten roep ik.”

“Uit de diepten roep ik, o God, tot U!

Hoor het gebed van mijn ziel, hoor haar smeken,

U Die zegt: ‘Kom, zwerver, kom thuis, kom tot Mij.’

*Uit de diepten van verdriet, waar duistere geheimen liggen,
verborgen voor het oog van een wereld zonder erbarmen,
stijgen mijn gebeden op naar God, als engelen gekroond met sterren.*

*Uit een stil gemoed, wanneer in een verborgen uur
Gods Heilige Geest heerst met de grootste kracht,
ontluikt elke gedachte tot de witte bloesem van het gebed.*

*Niet uit de ondiepten van het leven, waar het water slaapt,
een laag en dof moeras waarover trage nevels kruipen,
maar met een stem als de oceaan: diepte die roept tot diepte.*

Zoals koning David eens tot U heeft geroepen,

zoals het hart van de arme mensheid roept:

‘Clamavi, Domine, exaudi me!’ – C. S. Fenner.

Vers 1

Maar wie vanuit de diepte roept, klimt omhoog uit die diepte. Zijn eigen roep laat hem niet lang op de bodem blijven. — Augustinus.

Vers 1

Iemand zei terecht dat dit vers ons zes kenmerken van echt gebed laat zien. Het is nederig: “uit de diepten”. Het is vurig: “roep ik”. Het is rechtstreeks op God Zelf gericht: “tot U”. Het is eerbiedig: “o HEERE”. Het is vol ontzag: “HEERE”, een plechtige titel, staat er opnieuw. Het is helemaal van jezelf: “hoor naar mijn stem”. — Neale en Littledale.

Vers 1

“Roep ik.” Er zijn in de wereld veel soorten en gradaties van bidden, van de koudste vorm tot de felste doodstrijd. Iedereen bidt, maar maar weinigen “roepen”. En toch zou de meerderheid van hen die wel “tot God roepen” zeggen: “Dat danken we aan de diepten. Daar hebben we het geleerd. Ik had al vaak gebeden. Maar pas toen ik heel diep was meegevoerd, riep ik.” “Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!” Het loont om in elke “diepte” af te dalen als je daar leert “roepen”. We kunnen gerust zeggen dat we niet weten wat bidden is voordat we hebben “geroepen”.

En we komen zelden omhoog voordat we heel diep zijn geweest. “Ik ga dood! Ik kom om! Ik ben verloren! Help, Heere! Help mij! Red mij nu! Doe het nu, Heere, anders ben ik verloren. O Heere, hoor! o Heere, vergeef! o Heere, merk op en doe het, vertraag het niet! Om Uws Zelfs wil, o mijn God!” Denk aan het midden van de dag. Je gaat uit het heldere, zonnige licht naar de bodem van een put. Dan kun je de sterren zien die je in de lucht hierboven niet kon zien. Hoeveel mensen zouden niet kunnen vertellen dat ze dingen in de middernacht van hun leven hebben gevonden die ze in de middag niet kenden!

Ze danken hun glimpen van heerlijkheid, hun beste inzichten, hun aanhoudende gebed en hun overwinningen in het geloof aan tijden waarin ze door heel donkere plaatsen liepen. “Uit de diepten roep ik tot U, o HEERE!” — James Vaughan.

Vers 1

“Roep ik tot U, o HEERE!” Deze naam Jehova heeft God Zijn volk bekendgemaakt om hun geloof te versterken in de onwankelbaarheid van Zijn beloften: Ex. 3:1-22. Hij Die Zelf de Zijnde is, zal aan Zijn beloften zeker werkelijkheid en bestaan geven. De psalmist wil met God spreken over de beloften van genade. Daarom benadert hij Hem met deze naam: “Ik roep U aan, Jehova.” — John Owen, in “A Practical Exposition upon Psalm 130”.

Vers 2

“HEERE! hoor naar mijn stem” enzovoort. Een gebed hoort te beginnen met een eerbiedige aanroeping, zoals elke tempel een voorportaal heeft. De twee grootste gebeden uit het Oude Testament, dat van Salomo en dat van Daniël, doen dat allebei heel duidelijk. Ook in het volmaakte gebed dat we zelf hebben gekregen, is het een eigen onderdeel: “Onze Vader, Die in de hemelen zijt! Uw Naam worde geheiligd.” Van onze kant toont zo’n aanroeping respect. Ze zet onze gedachten in de juiste stand. En ze plaatst de grote God, tot Wie we spreken, op de plek waar Hij thuishoort: in het ontzag voor Zijn heerlijkheid, in de omvang van Zijn macht en in de grenzeloosheid van Zijn wijsheid en liefde.

Denk dus nooit klein over dit deel van je gebed, hoe kort het ook is. Sla de aanhef nooit over en jaag er nooit doorheen. Ga Zijn tegenwoordigheid niet in zonder even stil te staan of Hem eerst te loven. “HEERE! hoor naar mijn stem; laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen.” Natuurlijk luistert Hij altijd en wacht Hij op de “roep” van Zijn kinderen. Hij is veel eerder klaar om te antwoorden dan wij om te vragen. En dat we bidden, bewijst al dat Hij oplet. Wie anders dan Hij heeft ons in het hart gelegd om dit gebed te bidden?

Toch past het ons, en het eert Hem, om meteen bij het begin de juiste verhouding vast te leggen: die tussen een schepsel en zijn Schepper, tussen een kind en zijn Vader. “HEERE! hoor naar mijn stem; laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen.” — James Vaughan.

Vers 2

“HEERE!” In het Hebreeuws: Adonai. Jehova duidt Zijn onveranderlijke trouw aan Zijn beloften aan om Zijn volk te bevrijden. Adonai duidt Zijn heerschappij aan over alle hindernissen die hun bevrijding in de weg staan. — Andrew Robert Fausset, in “A Commentary, Critical, Experimental and Practical”, 1866.

Vers 2

“HEERE! hoor naar mijn stem” enzovoort. De uitdrukkingen zijn beeldspraak. Ze zijn ontleend aan de manier waarop een ouder met zijn kind omgaat. Waar het op neerkomt, is dit: Heere, merk mij op als ik bid, zoals een ouder de kreet van zijn kind opmerkt als het in nood is en dreigt om te komen. “Laat Uw oren opmerkende zijn op de stem mijner smekingen” gaat iets verder. Zo’n ouder weet dat zijn kind in gevaar is. Hij luistert aandachtig of hij het hoort roepen. Hij let op die roep, en op waarom het roept, en denkt erover na. Zo pleitte de psalmist bij God dat Hij zou blijven wachten en opletten, om te zien en te horen of er een roep van hem zou komen. En hij pleitte dat Hij die roep liefdevol zou overwegen en opmerken, zodra Hij die hoort. — George Hutcheson, 1678.

Vers 3

“Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat” enzovoort. Maar slaat de Heere ongerechtigheid dan niet gade? Neemt Hij geen notitie van elke zonde die een van de mensenkinderen doet, en zeker niet van zonden van Zijn eigen kinderen? Waarom zet de psalmist het dan onder een voorwaarde: “Zo”? “Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat.” Het is waar: de Heere slaat alle ongerechtigheid gade om haar te kennen. Maar bij Zijn kinderen slaat Hij geen enkele ongerechtigheid gade om hen er daarom te veroordelen. De bedoeling van de psalm is dus: zou de Heere de zonde met een strikt en streng oog bekijken, als een rechter, om haar aan de zondaar toe te rekenen, dan zou geen mens het kunnen dragen.

Het woord dat met gadeslaan is vertaald, betekent allereerst: de wacht houden, of iets met de uiterste nauwgezetheid bekijken. Daarom wordt het als zelfstandig naamwoord vertaald met wachttorens. Daarop wordt iemand geplaatst om alles te zien wat gebeurt, en iedereen die langskomt, of dichterbij komt. Een wachter op een hoge toren moet ijverig en kritisch letten op alle passanten en alles wat gebeurt, op alles wat zijn oog kan bereiken. Zo zegt de tekst: Als U als een wachter zou opmerken en streng zou beoordelen wat er ook maar van ons uitgaat, “wie zal bestaan?” Dat wil zeggen: wie kan zijn zaak goed verdedigen, op de dag van Uw oordeel, als hij voor U wordt verhoord en beproefd?

Ten tweede betekent het woord: in gedachten houden, bewaren, als het ware een voorraad en opslag hebben, een gedenkboek of aantekening van bepaalde dingen die we doen. In die zin staat er (Gen. 37:11): “Zijn broeders dan benijdden hem; doch zijn vader bewaarde deze zaak.” Hij schonk

aandacht aan wat Jozef over zijn dromen vertelde. Hij borg het op en liet het niet verdwijnen als een droom of een nachtelijk gezicht. Zo verstaan we dus “Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat”: als Hij onze zonden zou opslaan in Zijn geheugen en bij Zich zou houden, “wie zal bestaan?” als er wordt afgerekend. De Heere ziet in genade vaak alsof Hij niet ziet, zo zachtmoedig is Hij. Heel vaak knijpt Hij een oogje dicht wanneer wij iets verkeerd doen. — Joseph Caryl.

Vers 3

Laat Uw oren goed luisteren naar de stem van mijn smeking, maar laat Uw ogen niet strak kijken naar de vlekken van mijn zonde. Want “zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat; HEERE! wie zal bestaan?” Of: wie kan het uithouden? Zijn de engelen niet gevallen toen U hun dwaasheden opmerkte? Kan vlees, dat niets anders is dan stof, rein zijn voor U, terwijl de sterren, die van veel zuiverder stof zijn, dat niet zijn? Kan iets rein zijn in Uw ogen wat niet zo rein is als Uw ogen zelf? En kan enige reinheid gelijkstaan aan de Uwe?

Helaas, Heere, wij zijn geen engelen en geen sterren. Hoe kunnen wij overeind blijven terwijl zij vielen? Hoe kunnen wij rein zijn terwijl zij onrein zijn? Als U zou letten op wat er verkeerd gaat, dan had U zolang de wereld bestaat genoeg te noteren. Want welke daad van een mens is vrij van de smet van zonde of van een gebrek aan gerechtigheid? Let daarom op niets in mij, o God, van wat ik heb gedaan. Let alleen op wat U Zelf in mij hebt gedaan. Zie Uw eigen beeld in mij. Dan kunt U naar mij kijken en nog altijd zeggen, zoals U eens zei: Et erant omnia valde bona, “en ziet, het was zeer goed”. — Sir Richard Baker.

Vers 3 (het hele vers)

Meteen worden we binnengebracht in alle plechtigheid van een strafrechtbank. De rechter zit op zijn zetel. De beschuldigde staat voor de rechtbank, aangeklaagd voor een misdaad waarop de doodstraf staat. De getuigen leggen hun verklaringen tegen hem af. De rechter luistert aandachtig naar alles wat wordt gezegd. Om zijn geheugen te helpen, schrijft hij de belangrijkste punten op. Stel dat de Heere ons zo zou berechten. Wat zou er dan gebeuren?

Stel Hem voor op Zijn troon van onbuigzame rechtvaardigheid, met een pen in de hand, terwijl Hij de overtredingen noteert die tegen ons bewezen zijn.

Niets wordt weggelaten. Elke zonde wordt opgeschreven, met haar eigen verzwarende

omstandigheden. Er is geen enkele kans om aan de verdiende veroordeling te ontsnappen, ook niet een kleine. Het bewijs tegen ons is helder, overvloedig en overweldigend. Een duizendste deel ervan is al genoeg om ons lot te bepalen. De Rechter kan niets anders doen dan het vreselijke vonnis uitspreken. We moeten sterven zoals een misdadiger sterft. “Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat; HEERE! wie zal bestaan?” — M. M’Michael.

Vers 3

“Zo Gij, HEERE! ... gadeslaat.” Zou U onderzoeken en uitpluizen, en daarna vasthouden en aanrekenen (want het Hebreeuwse woord bevat beide)? Onderzocht U, dan vond U iets van ongerechtigheid bij de meest rechtvaardige mensen. En had U het gevonden, en hield U het vast en riep U hem ervoor ter verantwoording? Dan kan hij zich op geen enkele manier vrijpleiten van de beschuldiging of het misdrijf goedmaken. Zou U onderzoeken, dan vond U gemakkelijk ongerechtigheid. Maar zelfs bij het ijverigste zoeken vindt de zondaar geen losprijs. Daarom kan hij niet bestaan. Hij heeft geen plek om zijn voet neer te zetten. Hij valt onder de onweerstaanbare oordelen van Uw wet en onder het vonnis van Uw gerechtigheid. — Robert Leighton.

Vers 3

“Zo Gij, HEERE!” Nu kiest hij een andere godsnaam, namelijk Jah. Die naam heeft dezelfde wortel als de vorige. Maar je ziet hem zelden, behalve om de ontzagwekkende majesteit van God aan te geven en uit te drukken. “Omdat Zijn Naam is HEERE” (Engels: “Hij rijdt op de hemelen en wordt hoog geprezen in Zijn Naam JAH”). Ps. 68:5. De psalmist gaat nu met God in gesprek over de schuld van de zonde. Aan de ziel wordt God dus getoond als groot en ontzagwekkend. Dan weet ze wat haar te wachten staat, als de zaak moet worden beslecht naar wat de zonde verdient. — John Owen.

Vers 3

“Zo Gij, HEERE! ... HEERE!” Let op: in dit derde vers noemt hij God twee keer “HEERE”, net als in het negende vers. Daaruit blijkt hoe vurig hij God met beide handen wil vastgrijpen. Hij noemt Hem niet alleen Adonai maar ook Jah. Die twee namen wijzen op Zijn wezen en Zijn macht. Alles wat God is, moet voor ons samenkomen en samen aan onze kant staan en meewerken. Is Hij Adonai maar niet Jah? Dan zijn we verloren. — Archibald Symson.

Vers 3

“HEERE! ... HEERE!” Zou God Zich als JAH tonen, dan kon geen schepsel voor Hem standhouden. Hij is immers ook Adonai, en daarom kan Hij Zijn wil om te oordelen of Zijn plan uitvoeren. — Franz Delitzsch.

Vers 3

“Ongerechtigheden.” Het woord “ongerechtigheid” betekent letterlijk: “iets wat niet gelijk ligt”, “iets wat niet billijk is”. Alles wat tegen een gebod van God ingaat, ligt “niet gelijk”. Het klopt niet met wat de mens is en niet met wat God is. Het haalt de hoge maat van de wet niet. Het staat helemaal scheef tegenover alles wat God heeft gedaan. Het verbreekt de harmonie van de schepping. Het haalt niet eens de maat van ons eigen geweten. Het doet nog meer: het beschadigt en maakt een barst in Gods bestuur. Zonde ligt dus scheef. Ze past nergens bij en brengt alles in de war. En ze is niet billijk. Ze is niet billijk tegenover God, in Wiens koninkrijk ze een overtreding is. Ze is niet billijk tegenover je medemensen, voor wie ze groot onrecht kan zijn. En ze is niet billijk tegenover jezelf, want je geluk ligt in gehoorzaamheid. Daarom noemen we zonde “ongerechtigheid”. Of, zoals de vertaling in het Anglicaanse Gebedenboek dezelfde gedachte uitdrukt: “iets wat verkeerd is”, iets wat zijn doel mist. “Als U te streng zou letten op wat er verkeerd is gedaan.” — James Vaughan.

Vers 3

“HEERE! wie zal bestaan?” Als God tekenen van toorn laat zien, spreken zelfs de mensen die het heiligst lijken zo. Besloot God hen volgens het recht te behandelen en voor Zijn rechterstoel te roepen? Dan zou niemand overeind blijven, maar iedereen moeten vluchten naar Gods barmhartigheid. Denk aan wat Mozes, Job, David, Nehemia, Jesaja, Daniël, Paulus en andere apostelen openlijk beleden. Luister hoe Christus Zijn leerlingen leert te roepen tot de Vader in de hemel: “Vergeef ons onze schulden!” Aartsvaders, profeten en apostelen leefden ongewoon heilig. Toch vielen ze voor God op hun knieën en smeekten om vergeving. Wat zal er dan gebeuren met mensen die zonde op zonde stapelen, zonder ophouden? — D. H. Mollerus.

Verzen 3-4

In deze twee verzen staat de hele Schrift samengevat. Het derde vers laat zien hoe berouw eruitziet, en dat is ernstig. Het vierde vers toont de barmhartigheid van de Heere. Het zijn de twee bergen Gerizim en Ebal uit Deut. 27:12-13. Het zijn de zuilen in Salomo’s tempel (1 Kon. 7:21), Jachin en Boaz genoemd. Met Paulus moeten we ons ervan overtuigen dat we van de berg Sinaï zijn

gekomen tot de berg Sion, de plek van barmhartigheid. Toch krijgen we onderweg enkele zure druiven te eten. In zijn visioen proefde Jeremia eerst een bittere vijg uit de ene mand en daarna een zoete vijg uit de andere. In de tijd van Mozes was het water eerst bitter, maar het werd zoet door het zoete hout. En toen Elisa zout in de pot van de profetenzonen gooide, werd het eten gezond. — Archibald Symson.

Verzen 3-4

Ik zat zo te mijmeren en te studeren. Ik dacht erover na hoe ik de HEERE kon liefhebben en mijn liefde voor Hem kon uitspreken. Toen schoot mij dit woord te binnen: “Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat; HEERE! wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” Het waren goede woorden voor mij, vooral het tweede deel: dat er vergeving is bij U, opdat U gevreesd wordt. Zoals ik het toen begreep, betekent dat: opdat Hij geliefd is en met eerbied wordt behandeld. Het werd mij helder gemaakt, bijna tastbaar, dat de grote God de liefde van Zijn arme schepselen zo hoog acht, dat Hij hun overtredingen liever vergeeft dan hun liefde te moeten missen. — John Bunyan.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” Je zou verwachten dat straf vrees wekt en dat vergeving liefde wekt. Maar nemo majus diligit, quam qui maxime veretur offendere: niemand heeft God meer lief dan wie er het meest tegen opziet Hem te beledigen. “O HEERE! Uw goedertierenheid is tot in de hemelen; Uw waarheid tot de bovenste wolken toe.” Dat wil zeggen: ze is hoger dan al het hoge. God is heerlijk in al Zijn werken, maar het heerlijkst in Zijn werken van barmhartigheid. Misschien noemt Paulus daarom het evangelie van Christus een “Evangelie der heerlijkheid”: 1 Tim. 1:11. Salomo zegt: “Zijn sieraad is de overtreding voorbij te gaan” (Engels: “zijn heerlijkheid”). Hierin is God het heerlijkst, het meest schitterend: Hij gaat alle overtredingen van Zijn kinderen voorbij. Heere, wie kan U kennen zonder U lief te hebben, en wie kan U kennen zonder U te vrezen? Wij vrezen U om Uw gerechtigheid en hebben U lief om Uw barmhartigheid. Ja, wij vrezen U ook om Uw barmhartigheid en hebben U ook lief om Uw gerechtigheid. In beide bent U oneindig goed. — Thomas Adams.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” Vergist David zich niet? Hij zegt: bij God is

barmhartigheid, opdat Hij gevreesd wordt. Dat is alsof hij zei: bij Hem is hardheid, opdat Hij wordt liefgehad. Als we niemand kunnen liefhebben omdat hij hard is, hoe moeten we dan iemand vrezen omdat hij barmhartig is? Had hij dan niet beter kunnen zeggen: bij U is gerechtigheid, opdat U gevreesd wordt? Want gerechtigheid jaagt toch angst aan en houdt iedereen in ontzag? Barmhartigheid maakt vrijmoedig. Vrijmoedigheid gaat niet samen met vrees, en dus ook vrees niet met barmhartigheid. Maar er is, zou ik willen zeggen, ook een actieve vrees om God niet te kwetsen, naast een lijdzame vrees omdat je Hem gekwetst hebt. Die actieve vrees kan best bestaan naast Gods barmhartigheid. De lijdzame vrees past misschien minder goed bij barmhartigheid, want ze hoort eigenlijk bij Zijn gerechtigheid. Veel mensen in de wereld denken verkeerd: omdat God barmhartig is, zouden wij gerust wat brutaler kunnen zondigen. Maar pas op, mijn ziel, voor die dwaling! Daar is Gods barmhartigheid helemaal niet voor bedoeld. Ze is er niet om ons stoutmoedig te maken, maar om ons te laten vrezen.

Hoe groter Zijn barmhartigheid, hoe groter onze vrees moet zijn. Want bij Hem is barmhartigheid, opdat Hij gevreesd wordt. Vrezen we niet? Dan kan Hij kiezen of Hij barmhartig is of niet. Nee, dan mogen we er juist zeker van zijn dat Hij niet barmhartig zal zijn. Hij heeft immers alleen barmhartigheid voor wie Hem vrezen. Daar is ook een goede reden voor. Voor wie moet barmhartigheid er anders zijn dan voor wie haar nodig hebben? En denken we dat we haar nodig hebben, dan zullen we zeker vrezen. O allergenadigste God, laat mij daarom U vrezen. U wilt immers niet barmhartig voor mij zijn als ik U niet vrees. Maar ik kan U niet vrezen, tenzij U eerst barmhartig voor mij bent. — Sir Richard Baker.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” Zelfs Saul zal luid beginnen te huilen en niet kunnen stoppen als hij een duidelijk bewijs ziet van de liefde en de onverdiende goedheid van David. Heb je nooit een veroordeelde gevangene gezien die, nadat hij al die tijd zo hard als vuursteen was geweest, in tranen uitbarstte toen hij onverwacht en onverdiend gratie kreeg? De hamer van de wet kan het ijskoude hart van de mens met schrik en afgrijzen breken. Toch kan het ijs dan nog steeds ijs blijven, onveranderd. Maar als het vuur van de liefde dat ijs vriendelijk laat ontdooien, verandert het en lost het op in water. Het is dan geen ijs meer, maar iets anders. — George Swinnock.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” De leer van het evangelie, dat zonden gratis vergeven worden, maakt op zichzelf niet zorgeloos, wat de papisten ten onrechte beweren. Ze brengt juist een echte, oprechte vreze Gods voort. De psalmist laat hier zien dat dit het uiteindelijke doel en het gevolg van die leer is. — Solomon Gesner.

Vers 4

“Maar bij U is vergeving” enzovoort. Zijn oordelen en Zijn toorn kunnen ons doen schrikken en verlammen. Maar als er niets bij komt, brengen ze ons nooit tot God. Als dit niet genoeg is, wat is er dan meer nodig? Een blik op de goedertierenheid van de Heere, want die trekt het sterkst. Zo zegt de profeet het hier, en zo zegt Gods Gemeente het (Hoogl. 1:3): “Uw olien zijn goed tot reuk, ... daarom hebben U de maagden lief.” Alleen dit heeft de kracht om de zondaar te trekken en binnen te halen. Want alle oordelen van God en alle vloeken van de wet zullen hem nooit trekken. Wat bracht de verloren zoon vooral terug naar huis, naar zijn vader? Was het vooral de nood, de schande en de armoede die hem drukten? Of de hongersnood, waarvan hij bijna omkwam? Nee, het voornaamste was dat hij zich herinnerde dat hij een liefhebbende vader had. Dat bracht hem tot het besluit om met een nederige belijdenis naar huis te gaan: Luk. 15:1-32. Zo is het ook met de zondaar. Hij komt vooral niet tot God door schrik en dreigementen, maar doordat hij denkt aan Gods vele, grote barmhartigheid. — Robert Rollock.

Vers 4

“Maar.” Wat zegt dat “maar” veel, wat een gewicht heeft dat woordje! Stel je voor dat je de gerechtigheid hoort schreeuwen: “Laat de zondaar sterven!” De duivels in de hel gillen: “Smijt hem in het vuur!” En het geweten krijst: “Laat hem verloren gaan!” De natuur zelf kreunt onder zijn gewicht. De aarde is het moe hem te dragen, en de zon is het moe op deze verrader te schijnen. Zelfs de lucht walgt ervan adem te geven aan iemand die haar alleen gebruikt om God ongehoorzaam te zijn. Die man staat op het punt vernietigd en levend verzwolgen te worden. Dan klinkt ineens dit driewerf gezegende “maar”. Het stuit hem op zijn roekeloze weg naar de ondergang. Het steekt zijn sterke arm uit, met een gouden schild, tussen de zondaar en het verderf. En het zegt: “Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” — C. H. S.

Vers 4

“Bij U is vergeving”, zo vertalen sommigen. Jezus Christus is de grote verzoening, de losprijs die God heeft gevonden. Hij is voortdurend bij Hem, als pleitbezorger voor ons, en door Hem hopen wij vergeving te ontvangen. — Matthew Henry.

Vers 4

“Vergeving.” In het Hebreeuws staat hier selichah. Dat woord komt alleen hier voor, en één keer bij Daniël (Dan. 9:9) en bij Nehemia (Neh. 9:17). — Christopher Wordsworth.

Vers 4

“Opdat Gij gevreesd wordt.” Deze vergeving, deze glimlach van God, houdt de ziel stevig vast en houdt de ziel dicht bij God, door een schone vrees. Je bent bang om ook maar één blik vol liefde te missen. Je bent bang om ook maar één vriendelijke daad te missen. Je bent bang dat een sluipende stroom van wereldse gezindheid je uit de hemel van Zijn aanwezigheid meesleurt. Je bent bang om in slaap te vallen. Bang om te dwalen. Bang dat je Hem niet genoeg behaagt. We moeten dus diep drinken van Gods vergevende liefde. Wie daarvan vol is, is vol van reinheid, gloed en geloof. Onze zonden moeten hun gekrompen hoofd verbergen en door spleten wegsluipen, zodra vergeving, zodra Christus, de ziel binnenkomt. — George Bowen, in “Daily Meditations”, 1873.

Verzen 4-5, 7-8

David neemt zijn ziel elke angst af dat God streng zou afrekenen met arme, boetvaardige zielen. Hij legt een troostrijke waarheid vast die niemand kan betwijfelen: “Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.” Daarmee zegt hij: vergeving zit in Uw wezen. U draagt een vergevend hart in Uw boezem. Ja, vergeving zit in Uw belofte. Uw barmhartig hart maakt U niet alleen geneigd aan vergeving te denken. Uw trouwe belofte bindt U ook om die vergeving te geven aan iedereen die er nederig en op tijd een beroep op doet.

Met dit fundament in de grond kijken we wat deze heilige man erop optrekt (Ps. 130:5): “Ik verwacht den HEERE; mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord.” Je hoort hem bijna zeggen: Heere, ik neem U op Uw woord. Door Uw genade ben ik vastbesloten bij de deur van Uw belofte te blijven wachten. Ik ga niet weg voordat mijn beloofde gave, de vergeving van mijn zonden, mij is aangereikt. Het is zo’n zoete bete dat hij er niet alleen van wil eten. Daarom schuift hij de schotel door naar het andere eind van de tafel, zodat iedere godvrezende met hem kan proeven (Ps. 130:7-8): “Israel hope

op den HEERE; want bij den HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing. En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.”

Het is alsof hij zegt: wat mij hoop geeft ondanks het geschreeuw van mijn zonden, geeft elke ware Israëliet en elke oprechte ziel ter wereld een even vaste grond, als hij zichzelf maar goed begrijpt, en wat God in Zijn belofte bedoelt. Ja, voor zulke mensen heb ik even sterk geloof als voor mijn eigen ziel. En ik durf de eeuwigheid van mijn geluk te verpanden op dit ene principe: dat God elke oprechte Israëliet zal verlossen van al zijn ongerechtigheden. — William Gurnall.

Vers 5

“Ik verwacht den HEERE” enzovoort. Wij noemen dit de gezegendste houding van een gelovige. Ze gaat tegen alles in wat vanzelf komt. Juist daarom is ze een bovennatuurlijke gave van genade voor de ziel. Eerst en vooral is het een houding van geloof. De ziel die genade kent, hangt hier in geloof aan God, in Christus Jezus. Ze rekt op Gods waarheid, dat Hij Zijn belofte vervult. Ze rekt op Gods macht, die haar helpt in de moeilijkheid. Ze rekt op Gods wijsheid, die haar raad geeft als ze in verwarring niet weet wat ze moet doen. Ze rekt op Gods liefde, die haar dekt in gevaar. Ze rekt op Gods alwetendheid, die haar leidt met Zijn oog. En ze rekt op Gods alomtegenwoordigheid, die haar blij maakt met Zijn nabijheid, altijd en overal, Hij Die haar zonde en schuld is. O, heb geloof in God.

Het is ook een houding van gebed. Een ziel die op God wacht, wacht tegelijk bij God. Vaak laat de Heere ons niets anders over dan wachten op Zijn ingrijpen voor ons. Zo houdt Hij ons aan de voet van Zijn kruis, wachtend en waakzaam, in een ernstig, gelovig en aanhoudend gebed. Zie het zo: het wachten op de Heere is juist wat de ziel bij de Heere houdt, vlak bij Hem!

Het is ook de houding van iemand die geduldig op de Heere wacht. Geen eigenschap van een christen eert God meer dan geduld: geduldig wachten op en voor de Heere. Geduld is een gave van genade, een vrucht van de Geest. Daardoor kun je met waardigheid, kalmte en overgave de pijnlijke wegen aanvaarden waarop je hemelse Vader je leidt, en ook de afkeuring van de wereld en de wonden die medeheiligen je toebrengen.

Het is ook de houding van rust. Een ziel die op de Heere wacht, rust in de Heere. Wachten en rusten! Je bent doodmoe van het tevergeefs rondlopen in de wijde kring van menselijke oplossingen. Je zit aan het eind van je eigen wijsheid, kracht en middelen. Dan wordt je onrustige, afgematte

geest in deze houding van rust gebracht: wachten op en wachten voor de Heere. En zo vouwt hij zijn slappe vleugels op, precies op de boezem van God Zelf. O, wat is de rust in Jezus werkelijk, en wat is ze direct te vinden! Rust je in Hem? Dan is het vanbinnen helemaal zon en stilte, hoe diep de peilloze diepte van de ziel ook is, hoe donker de wolken zijn die haar bedekken en hoe hoog het water slaat dat haar overspoelt. — Ingekort uit “Soul Depths and Soul Heights”, door Octavius Winslow, 1874.

Vers 5

“Ik verwacht den HEERE.” Wachten is een deel, en een groot deel, van de tucht van het leven. Daarom laat God ons zo vaak oefenen in wachten. Wachten heeft vier doelen. Het oefent het geduld van het geloof. Het geeft tijd om je voor te bereiden op de gave die komt. Het maakt de zegen zoeter als die eindelijk komt. En het laat zien dat God Zelf bepaalt wanneer en hoe Hij geeft, precies zoals Hij wil.

Het is lastig om precies te zeggen wat de psalmist in gedachten had toen hij zei: “Ik verwacht den HEERE; mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord. Mijn ziel wacht op den HEERE, meer dan de wachters op den morgen.” Misschien dacht hij aan de Messias. De oude Joden zagen Zijn komst als iets dat vlakbij was, zoals wij dat zien bij de tweede komst. Misschien dacht hij aan een bijzonder ingrijpen van Gods voorzienigheid. Waarschijnlijker is, als we kijken naar de plaats van deze woorden en naar de hele toon en gedachtegang van de psalm, dat “de HEERE” op Wie hij zo gespannen wachtte, dat volle gevoel was van veiligheid, vrede en liefde dat Gods merkbare nabijheid geeft. Dat is eigenlijk niets anders dan de komst van de Heere, heel voelbaar en tastbaar, in een bezorgd en verlangend hart.

Het beeld van de wachtende man is treffend. Je ziet iemand op de bergrug van zijn reis. Hij kijkt vooruit langs zijn weg, staat op zijn tenen en heeft dus iets nodig om op te leunen, iets wat hem steunt. “Ik verwacht den HEERE”, geestelijk, met mijn diepste gedachten, in het hart van mijn wezen: “Ik verwacht den HEERE, mijn ziel verwacht.” En ik rust. Ik steun op wat U, o Heere, gezegd hebt. “Mijn ziel verwacht, en ik hoop op Zijn Woord.”

Denk bij al je wachten aan twee dingen. Laat het niet zozeer gaan om het gebeuren waarop je wacht, maar om de Heere van dat gebeuren, de Heere in het gebeuren. En zorg dat je een belofte onder je voeten hebt: “Ik hoop op Zijn Woord.” Anders wordt “wachten” je te zwaar, en uiteindelijk

heb je misschien voor niets gewacht. — James Vaughan.

Vers 5

“Ik verwacht... ik hoop.” Wachten en hopen horen altijd bij hetzelfde. Niemand wacht op iets waar hij geen hoop op heeft, en wie hoopt, blijft wachten. Hij stopt pas met wachten als hij stopt met hopen. Waarop je hoopt, is iets goeds dat nog moet komen. Maar het hopen zelf is nu al goed, en dat is een betaling die je nu al ontvangt, om de kosten van het wachten te dekken. Het woord betekent zowel geduldig wachten als hoopvol vertrouwen. Zo legt Christus het uit (Matth. 12:21). Hij geeft wat de profeet zegt (Jes. 42:4), “en de eilanden zullen naar Zijn leer wachten”, weer met: “En in Zijn Naam zullen de heidenen hopen.” — Joseph Caryl.

Verzen 5-6

Viermaal komt in deze twee verzen zijn hoop terug, en zijn vastberaden gerichtheid op God en op Zijn woord. Zo zien we hoe stevig we ons aan God moeten vastklampen, en met hoeveel verzoeken ons geloof wordt bestookt als we nergens een reden zien om te geloven. Alleen de hoop houdt ons dan recht.

Spero meliora, ik hoop op beter. Wie geeft boeren en zeelui moed als de golven en baren van de zee en het slechte weer tegen hen zijn? Alleen de hoop op betere tijden. Waar troost een zieke zich in tijdens zijn ziekte? In de hoop op gezondheid. En een arme in zijn nood? In de hoop op rijkdom. Een gevangene? In de hoop op vrijheid. Een verbannene? In de hoop dat hij thuiskomt. Al die verwachtingen kunnen verkeerd uitpakken, want vaak is er geen enkele garantie. Een arts kan een zieke met mooie woorden opbeuren, maar echte zekerheid dat hij beter wordt kan hij niet geven, want zijn gezondheid ligt in Gods hand. Vrienden en hovelingen kunnen armen hulp beloven, maar alle mensen zijn leugenaars. Alleen God is trouw, want Hij heeft het beloofd. Laten we daarom ons geloof op God vestigen, en onze hoop ook, want Hij blijft bij Zijn belofte. Nog nooit heeft iemand tevergeefs op Hem gehoopt, en nog nooit is iemands hoop op Hem beschaamd. — Archibald Symson.

Verzen 5, 7

Uiteindelijk komt het geloof uit bij de Godheid Zelf. God, in Zijn heerlijke wezen, is het doel waarin ons geloof tot rust komt. De belofte op zichzelf is niet datgene waarop we vertrouwen, maar God in

de belofte. Als we dat overdenken, stijgen we op naar de Godheid, en daar gooien we ons anker uit. “Hopen op het woord” is de eerste stap, maar daarna volgt het hopen op de Heere. “Ik hoop op Zijn Woord”: daar blijft het niet bij, want er staat ook: “Israel hope op den HEERE.” Dat is het uiteindelijke doel van het geloof, de kern van onze gelukzaligheid, en dat doel is God. God Zelf is het ware en volle erfdeel van de ziel. — Stephen Charnock, 1628-1680.

Vers 6

“Mijn ziel wacht op den HEERE.” Mijn ziel, waar leef ik eigenlijk voor, als het niet is om op God te wachten en naar God uit te zien? Op Hem wachten om Hem te dienen. Naar Hem uitzien om Hem nog beter te kunnen dienen. Op Hem wachten als de Heere van alles. Naar Hem uitzien als de Beloner van alles. Op Hem wachten, want Zijn dienst is beter dan welk ander bevel ook. Naar Hem uitzien, want wat Hij laat verwachten is beter dan welk ander bezit ook. Laat anderen dus maar wachten op de wereld en naar de wereld uitkijken.

Ik, o God, zal op U wachten en naar U uitzien. Dit wachten geeft mij meer echte tevredenheid dan de hele wereld mij ooit kan geven door wat ze me te genieten biedt. Hoe zou ik er dan aan kunnen twifelen dat ik loon krijg voor mijn wachten op U, terwijl dat wachten zelf al het loon is voor mijn dienen? Daarom wacht mijn ziel. Want als mijn ziel niet wachtte, wat zou dat wachten dan waard zijn? Niet meer dan ikzelf waard zou zijn als ik geen ziel had. Maar mijn ziel blaast leven in mijn wachten en maakt er een levend offer van.

Helaas, mijn zwakke lichaam is als wachter nauwelijks bruikbaar. Het heeft zelf eerder iemand nodig die erop let. Het moet zoveel rusten en wordt zo vaak van de wacht ontheven, dat God, als Hij alleen lichamen als wachters had, vaak op Zichzelf zou moeten wachten. Maar mijn ziel is *Divinae particula aerae*, een deeltje van de goddelijke adem, en ze heeft alle eigenschappen die een goede wachter nodig heeft. Heeft ze haar gaven niet van U gekregen, o God? Daarom wacht mijn ziel, en ze is zo druk met haar dienst dat ze wacht “meer dan de wachters op den morgen”. — Sir Richard Baker.

Vers 6

Hammond vertaalt het vers zo: “Mijn ziel haast zich naar de Heere, meer dan de wachters in de morgen, de wachters in de morgen.”

Vers 6

“Meer dan de wachters op den morgen.” Kijk naar een vermoeide schildwacht, nat en stijf van de kou en de nachtelijke dauw. Of denk aan de poortwachters in de tempel, de Levieten, die op het daglicht wachtten. Zo wachtte de psalmist “meer dan de wachters op den morgen” op een glimp van Gods gunst. Haalt Hij onze pijn niet meteen weg of vervult Hij onze wensen niet meteen? Toch moeten we op God wachten. Op den duur krijgen we een goed antwoord. Als God iets uitstelt, wijst Hij het niet af. Eindelijk komt de dag, ook al vindt de afgematte schildwacht of bewaker het eerst lang duren. Zo zal God eindelijk komen. Hij laat Zich niet commanderen op een wenk van ons. We hebben niets verdiend. We moeten naar Hem uitzien terwijl we ijverig de middelen gebruiken, zoals Benhadads dienaren erop letten of het woord “broeder” of iets vriendelijks van de koning van Israël zou klinken. — Thomas Manton.

Vers 6

“Meer dan de wachters op den morgen.” Hoeveel mensen draaiden in het heilige gebied rond de tempel met een bezorgde blik hun gezicht naar het oosten. Ze zochten de eerste rode streep boven de bergen van Moab, die de komende dag aankondigde. Toch wachtten ze niet op bevrijding. Ze wachtten op het vaste uur waarop het morgenoffer gebracht kon worden. Dan kon de ziel haar dankbaarheid kwijt in het loflied, en de last van haar verdriet en zonden in het gebed. En ze kon kracht putten uit hernieuwde omgang met de hemel. Die kracht zou haar in staat stellen om in deze wereld de geest van een betere wereld in te ademen, en om zich bezig te houden met de weldadige, heilige daden van die betere wereld. — Robert Nisbet.

Vers 6

“Den HEERE, meer dan de wachters op den morgen.” Want hoort er geen evenredigheid te zijn tussen oorzaak en gevolg? Heb ik meer reden om te waken dan zij, dan hoort mijn waken toch groter te zijn dan het hunne? Wie wachten op de morgen, hebben vast een goede reden om uit te kijken naar het daglicht dat die hun brengt. Maar heb ik niet nog meer reden? Ik wacht immers op het Licht dat elk mens verlicht die in de wereld komt. Zij wachten alleen op de zon die opkomt en hen verlost van het donker dat hen blind maakt.

Ik wacht op de opkomst van de “Zon der gerechtigheid”, die de verschrikkingen van de duisternis wegjaagt, waar mijn ziel zo bang voor is. Zij blijven wakker tot de morgen om licht te hebben om bij te lopen. Ik wacht op de Opgang uit de hoogte, Die licht schenkt aan hen die gezeten zijn “in

duisternis en schaduw des doods”, en Die onze voeten richt “op den weg des vredes”. Over hoe aandachtig wij waken, kun je misschien twisten, maar over hoe lang is geen twijfel mogelijk. Wie op de morgen wachten, houden hoogstens een deel van de nacht de wacht. Ik heb hele dagen en hele nachten gewaakt. Mag ik dan niet met recht zeggen: ik wacht méér dan de wachters op den morgen? — Sir Richard Baker.

Vers 6

Te midden van dit gistende volk leefden heilige mannen zoals Simeon, en vrome priesters zoals Zacharias. Ze overpeinsden, verlangden en wachtten, en elke dag zongen ze bij zichzelf de woorden van de psalmist: “Mijn ziel wacht op den HEERE, meer dan de wachters op den morgen.” Denk aan geliefden die wachten op de afgesproken komst van de ander: ze schrikken op van een trillend blaadje, van een opvliegende vogel, van het gezoem van een bij, en raken uitgeput van de spanning. Precies zo wachtten de Joden op hun Verlosser. Het is een van de droevigste taferelen uit de hele geschiedenis, zeker als je bedenkt dat Hij kwam, en dat zij Hem niet herkenden. — Henry Ward Beecher, in zijn “Life of Jesus the Christ”.

Vers 6

“Waken.” Dit goede en gelukkige woord, “waken”, doen we onrecht aan als we het alleen opvatten als waken tegen iets: tegen een gevaar, tegen een kwaad dat eraan komt. Die uitleg kan het wel hebben. Maar het is veel hoger, beter en kinderlijker om te waken voor iets goeds dat nadert dan om te waken tegen een naderend kwaad. Zo wakend sturen we onze pijlen van gebed omhoog, en dan kijken we vol vertrouwen uit waar ze weer neerkomen. Zo wakend luisteren we in stilte naar de vertrouwde stem van Hem Die we liefhebben. Zo wakend verwachten we de Bruidegom! Zorg dat jouw “waken” het waken is van iemand die altijd op de vooravond staat, niet van gevaar maar van geluk. Laat het een “waken” zijn van liefde, vertrouwen en blijde hoop. — James Vaughan.

Vers 6

In 1830, in de nacht voor 1 augustus, de dag waarop de slaven in onze West-Indische koloniën de vrijheid zouden krijgen die hun was beloofd, gingen veel van hen, zo vertelt men ons, helemaal niet naar bed. Duizenden en nog eens duizenden kwamen bijeen in hun gebedshuizen. Daar hielden ze samenkomsten, zongen ze lofliederen voor God en wachtten ze op de eerste streep licht van de morgen waarop ze vrij zouden worden. Een aantal van hen werd naar de heuvels gestuurd. Vanaf

daar konden ze als eersten de komende dag zien, en met een teken lieten ze hun broeders beneden in het dal weten dat het aanbrak, de dag die hen tot mensen zou maken en niet langer, zoals ze tot dan toe waren geweest, tot louter koopwaar en bezit: mensen met zielen die God had geschapen om voor altijd te leven. Wat moeten deze mensen vurig naar de morgen hebben uitgekeken! — T. W. Aveling, in “The Biblical Museum”, 1872.

Vers 7

“Israel hope op den HEERE.” Met deze titel wordt heel het volk van de Heere aangesproken. Hij laat zien hoe hoog hun rang is: het zijn vorsten. Ook wijst hij op wat ze hebben ervaren: ze worstelen met God in het gebed, en ze winnen. Een vorst hoort niet moedeloos te zijn, en een christen nog veel minder. Onze God heet “de God ... der hoop”, dus hopen wij op Hem. Israël mag zijn hoop vestigen op Gods barmhartigheid, Zijn geduld, Zijn zorg en Zijn ruime verlossing. Hoop op licht als het donker is, op kracht als je zwak bent, op een weg als je niet weet wat je moet doen, op redding als het gevaarlijk wordt, op de overwinning in de strijd en op de triomf in de dood.

Hoop op God met vertrouwen, want Hij heeft het beloofd. Hoop biddend, want Hij hoort graag van ons. Hoop gehoorzaam, want Zijn geboden zijn er om gehouden te worden. En hoop volhardend, want Hij verandert nooit. — James Smith (1802-1862), in “The Believer’s Daily Remembrancer”.

Vers 7

“Israel hope op den HEERE.” In alle verzen hiervoor waren de gedachten, het verdriet, het gebed, het berouw, het ontzag, het wachten en het waken persoonlijk en bleven ze bij hemzelf. Hier is er iets groots veranderd. Het is niet langer “ik” maar “Israel”, heel Israël. “Israel hope op den HEERE; want bij den HEERE is goedertierenheid, en bij Hem is veel verlossing. En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.” Zo hoort het altijd te zijn... Het wezen van ons geloof is dat het naar de menigte toe gaat. — James Vaughan.

Vers 7

“Want bij den HEERE is goedertierenheid.” Aan ons is barmhartigheid bewezen, maar ze woont in God. Ze hoort bij Zijn volmaakheden. Haar te geven is Zijn vreugde. Bij de Heere is barmhartigheid in al haar volheid. Hij was nooit barmhartiger dan nu, en dat wordt Hij ook nooit. Bij de Heere is barmhartigheid in al haar tederheid. Hij is vol medelijden, Zijn binnenste beroert zich om ons, Zijn

teder erbarmen is over ons. Bij Hem is barmhartigheid in al haar soorten, want ze past bij elke situatie. Er is barmhartigheid die zondaars aanneemt, barmhartigheid die wie afdwaalt terugbrengt, barmhartigheid die gelovigen bewaart.

Hier is de barmhartigheid die zonde vergeeft, die ons binnenleidt in al het genot van de voorrechten van het evangelie, en die de biddende ziel zegent, veel verder dan ze ooit verwachtte. Bij de Heere is barmhartigheid, en Hij laat haar graag zien. Hij wil haar graag meedelen en Hij heeft besloten haar te verhogen en te verheerlijken. Bij de Heere is barmhartigheid. Dat moet de ongelukkigen aanmoedigen om naar Hem toe te komen. Het zegt de bangen dat ze niets hoeven mee te nemen om Hem te bewegen hen te zegenen. Het roept wie afgedwaald is op om naar Hem terug te keren. En het is bedoeld om de christen die op de proef wordt gesteld te verblijden in al zijn zorgen en benauwdheid. Denk eraan: barmhartigheid is net als God. Ze is oneindig en eeuwig. Barmhartigheid zit altijd op de troon. Elke zondaar kan barmhartigheid ontvangen. — James Smith.

Vers 7

“En bij Hem is veel verlossing.” Van deze rijke verlossing blijft geen restje zonde over, zoals Mozes in Egypte geen enkele klauw achterliet. Ze maakt ons vrij van de schuld, maar ook van de straf. Ze doet dat a tanto, maar vooral a toto. Dus niet van enkele zonden en straffen, maar van alle. Ze neemt niet alleen de pijn weg, maar ook de angst voor pijn. En bij de schuld haalt ze niet alleen het schuldig-zijn weg, maar ook de smet. Je wordt niet alleen vrijgesproken, je wordt ook niet meer ter verantwoording geroepen.

Of wil “veel verlossing” zeggen dat Hij niet alleen de gevangenschap gevangen voert, maar de mensen ook gaven schenkt? Wat heeft een gevangene immers aan zijn pardon, als hij blijft zitten omdat hij de kosten niet kan betalen? Maar stuurt de vorst bij het pardon ook een gift mee, genoeg om van te leven zodra hij vrij is, dan is dat pas veel verlossing. En zo is de verlossing die Gods barmhartigheid voor ons heeft bewerkt. Ze haalt ons niet slechts uit een kerker, ze geeft ons ook een paleis. Ze verlost ons niet slechts van het brood eten in het zweet van ons aangezicht, ze zet ons terug in het Paradijs, waar alle vruchten uit zichzelf groeien.

Ze maakt ons niet slechts vrij van de gevangenschap, ze maakt ons dierbaar als kinderen. Niet slechts kinderen, maar ook erfgenamen. Niet slechts erfgenamen, maar mede-erfgenamen met Christus. Wie zal ontkennen dat dit veel verlossing is? Of noemt de psalm haar zo met het oog op de

prijs die voor onze vrijkoop is betaald? Wij zijn immers gekocht, en niet met goud of edelgesteente, maar met het kostbare bloed van het Lam dat al vóór de grondlegging van de wereld was geslacht. God had de wereld zo lief dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gaf als losgeld voor ons. En dat is, daar ben ik zeker van, veel verlossing. — Sir Richard Baker.

Vers 7

“Veel verlossing”, of letterlijker: “verlossing in overvloed”. Hij noemt haar rijk, zegt Luther, omdat ons hart zo benauwd is, onze hoop zo klein en ons geloof zo zwak, dat deze verlossing ons begrip, al onze verzoeken en al onze wensen ver te boven gaat. — J. J. Stewart Perowne.

Verzen 7-8

Wie de psalm leest, ziet een duidelijke voorzegging van de Messias. Er wordt beschreven hoe rijk Zijn verlossing is, en dat Hij Israël, dat wil zeggen de Gemeente, zal verlossen van al haar zonden. Een engel zei precies deze woorden, in hun volle betekenis, tegen Jozef toen hij hem meedeelde dat het kind de naam JEZUS moest dragen, “want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden”: Matth. 1:21. — Sir John Hayward (1560-1627), in “David’s Tears”, 1623.

Vers 8

“Hij zal Israel verlossen.” Met nadruk op Hij: Hij alleen, want niemand anders kan het. — J. J. Stewart Perowne.

Vers 8

“Van al zijn ongerechtigheden.” Dat betekent niet alleen: van de straf (zoals Ewald en Hupfeld menen). Verlossing houdt in dat de zonden worden vergeven, dat de macht en de heerschappij van de zonde worden gebroken, en dat we vrijkomen van alles wat de zonde veroorzaakt. — J. J. Stewart Perowne.

Vers 8

“Ongerechtigheden.” Eerst die van het oog. Heeft je geweten hierover niets te zeggen? Doet jouw oog nooit iets onrechtvaardigs? Laat je geweten maar spreken. Dan die van het oor. Sluipt er via je oor nooit iets onrechts in je hart? Je kunt op straat geen gesprek horen zonder dat er ongerechtigheid je hart binnenkomt door wat Bunyan de “Oorpoort” noemt.

Dan die van de lip. Houd je je tong altijd als met een teugel in bedwang? Valt er van je lippen nooit iets wat het evangelie onwaardig is? Is er geen aards gepraat, geen boos woord thuis, geen uitspraak die de heiligen van God niet mogen horen? Wat! Zijn je lippen echt altijd zo streng bewaakt dat er nooit ook maar één uitdrukking uit rolt waar je je voor zou schamen als je haar uitsprak in een vergadering van Gods volk? Dan die van de gedachte. Zijn je ogen, oren en lippen schoon, is er dan echt geen ongerechtigheid van gedachte? Wat! In die werkplaats van binnen geen onrechtvaardige ingevingen, geen kwaad dat zich roert? Och, wat kennen we onszelf slecht als we denken dat we geen ongerechtigheid van gedachte hebben!

Dan die van de verbeelding. Houdt je fantasie je soms geen beelden van wellust voor, waarin jouw vleselijke natuur laag genoeg is om te baden? Dan die van het geheugen. Brengt je geheugen soms zonden terug die je vroeger beging, en is je boze natuur misschien zo laag dat ze wenst dat ze groter waren geweest? Dan die van het gevoel. Is er nooit vijandschap tegen Gods volk aan het werk? Geen hoogmoed in je hart? Geen hebzucht? Geen schijnheiligheid? Geen eigengerechtigheid? Geen wellust? Geen gemene gedachte die je zelfs niet aan je beste vriend kunt opbiechten?

Maar kijk, hier staat de gezegende belofte, en alleen Israël kan haar op zich betrekken. Want iedereen behalve Israël ziet zijn ongerechtigheden over het hoofd en praat zichzelf vrij met zijn eigengerechtigheid. Alleen Israël voelt en belijdt zijn ongerechtigheden, en daarom is de belofte van verlossing alleen voor Israël: “En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.” Wat! Alle? Ja. Niet eentje blijft over? Nee, geen spoor, geen vlekje, zelfs geen schaduw van een schaduw. Alles begraven, alles verdwenen, alles opgeslokt, alles weggewist, alles om niet vergeven, alles achter Gods rug gegooid. — Joseph C. Philpot, 1802-1869.

Vers 8

Wat een sierlijk en passend slot van deze omvattende en leerrijke psalm! Zoals de zon begint hij in de wolken gehuld, en zoals de zon eindigt hij badend in glans. Hij opent in de diepte van de ziel en sluit op haar hoogte. Verlossing van alle ongerechtigheid! Geen taal is beschrijvend genoeg, en geen maatstaf hoog genoeg. De levendigste verbeelding valt flauw als ze het zich probeert voor te stellen, het stralendste beeld schiet tekort om het uit te beelden, en het geloof laat de vleugel hangen bij de stoutmoedige poging om de top te bereiken. “En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.” Dit vers is een schildering in woorden van de mens die hersteld is en van het

Wenken voor de dorpsprediker

Vers 1

De verklaring van een ervaren gelovige.

1. Ik heb geroepen. Dat wil zeggen: ik heb ernstig, voortdurend en oprecht gebeden.
2. Ik heb alleen tot U geroepen. Niets kon mij naar andere zekerheden trekken of mij aan U doen wanhopen.
3. Ik heb in nood geroepen. In mijn ergste toestand, tijdelijk of geestelijk, heb ik uit de diepten geroepen.
4. Ik leid er daarom uit af dat ik Uw kind ben, geen huichelaar en geen afvallige, en dat U mij hebt gehoord en mij voor altijd zult horen.

Vers 1

1. Wat we onder “de diepten” moeten verstaan. Grote ellende en nood.
2. Hoe mensen in “de diepten” terechtkomen. Door zonde en ongeloof.
3. Wat genadige zielen doen als ze in “de diepten” zijn. Ze roepen tot de Heere.
4. Hoe de Heere biddende zielen uit “de diepten” optilt: “Hij zal verlossen” enzovoort, Ps. 130:8. — W. H. J. P.

Vers 1

1. In de put.
2. De morgenster gezien: “U, o HEERE!”
3. Het gebed fladdert omhoog “uit de diepten”. — W. B. H.

Verzen 1-2

1. De diepten waaruit het gebed kan opstijgen.
 - a) Van verdrukking.
 - b) Van overtuiging.

c) Van verlatenheid.

2. De hoogte waartoe het kan opstijgen.

a) Tot het gehoor van God.

b) Tot een geduldig gehoor: "Hoor naar mijn stem."

c) Tot een aandachtig gehoor.

Of: 1. We moeten te allen tijde bidden.

2. We moeten bidden dat ons gebed wordt gehoord.

3. We moeten bidden totdat we weten dat we zijn gehoord.

4. Bid in geloof dat je het gevraagde ook ontvangt wanneer God je gebed heeft gehoord. "Dat gij tot Mij gebeden hebt tegen Sanherib, den koning van Assyrie, heb Ik gehoord." God had het gehoord, en meer was er niet nodig. Dat betekende het einde van Sanherib en de ondergang van zijn leger. — G. R.

Verzen 1-2

Overweeg:

1. Wat de toestand van de psalmist ons als waarschuwing te zeggen heeft. Het ligt voor de hand dat zijn zonde hem in de diepten bracht, zie Ps. 130:3-4. We leren hieruit:

a) Dat wij allemaal op onze hoede moeten zijn.

b) Dat afdwalen van God vroeg of laat grote zielennoed oplevert.

2. Dat hij daar soms lang in bleef zitten, wat wijst op een oordeel van God: "Ik heb geroepen." Zijn eerste noodkreet leverde zeker geen redding op.

a) De zekerheid van vergeving geeft God, en Hij geeft haar wanneer Hij wil. Ps. 85:9.

b) Maar bij de eerste vraag zegt Hij vergeving zelden of nooit meteen toe. Zijn volk moet immers eerbied leren voor Zijn heiligheid, de bitterheid van de zonde proeven en voorzichtig worden, enzovoort.

3. Hoe hij zich in die toestand opstelde, wat voor ons een richtlijn is. Hij:

- a) Gaat alleen naar God voor redding.
- b) Bidt met heel zijn hart: “Ik roep.”
- c) Blijft aandringen, ook als het slecht uitkomt: “Hoor naar mijn stem” enzovoort. — J. F.

Vers 2

Op welke manier trekken we Gods aandacht?

1. Door te pleiten op de Naam die aandacht afdwingt.
2. Door zelf te luisteren naar Gods woord.
3. Door goed na te denken over wat we vragen en hoe we dat doen.
4. Door scherp op te letten of er antwoord komt.

Vers 2

“HEERE! hoor naar mijn stem.”

1. Klinkt hij dun omdat ik zo ver van U verwijderd ben? Hoor hem toch.
2. Breekt hij door mijn nood? Hoor hem toch.
3. Verdient hij geen gehoor door mijn ongerechtigheden? Hoor hem toch. — W. H. J. P.

Vers 3

1. Het uitgangspunt: “Zo Gij, HEERE! de ongerechtigheden gadeslaat”:

a) Dat komt uit de Schrift.

b) Dat is ook logisch. Als God niet onverschillig staat tegenover de mensen, kan Hij niet om hun zonden heen kijken. Omdat Hij heilig is, moet Hij toornig zijn op zonde. Heeft Hij het geweten geschapen, dan staat Hij vast achter wat dat geweten over zonde zegt. En kiest Hij niet volledig de zijde van de zonde, dan kan Hij het onheil en de ellende die zonde veroorzaakt toch niet ongestraft laten?

2. De vraag die hierbij opkomt: “Wie zal bestaan?” Die vraag:

a) Is niet moeilijk te beantwoorden.

b) Is voor ieder mens van groot en plechtig belang.

c) Moeten we meteen en serieus overdenken.

3. De mogelijkheid die erin doorschemert: “Zo Gij, HEERE!” In dat “zo” zit de gedachte dat God zonde misschien niet gadeslaat. Die mogelijkheid:

a) Is te verdedigen, op voorwaarde dat Gods gerechtigheid er niet onder lijdt. Want de Schepper en Onderhouder van de mensen schept geen vreugde in veroordelen en straffen.

b) Is door het bloed van Christus een feit geworden dat God eer bewijst, Rom. 3:21-26.

c) Wordt een glorieuze zekerheid voor boetvaardige en gelovige zielen, die ze aan den lijve ondervinden. — J. F.

Verzen 3-4

1. Zijn schuldbelijdenis. Hij kon niet bestaan.
2. Het vertrouwen. “Bij U is vergeving.”
3. Wat daaruit volgt. “Opdat Gij gevreesd wordt.”

Verzen 3-4

1. Een gedachte om van te schrikken.
2. Een vraag die diep gaat.
3. De troost van God. — W. J.

Vers 4

Bij God is vergeving.

1. Hoe weten we dat?

a) Door wat God Zelf verklaart.

b) Door Zijn uitnodigingen en beloften, Jes. 1:18.

c) Doordat Hij vergeving zo krachtig geeft dat mensen er zeker van zijn en erdoor opveren van blijdschap. 2 Sam. 12:13, Ps. 32:5, Luk. 7:47-48, 1 Joh. 2:12.

2. Waarom is het zo?

- a) Het hoort bij Gods wezen dat Hij graag vergeeft. Dat Hij Christus heeft geschonken, bewijst dat meer dan genoeg.
- b) De tekst heeft het echter minder over een verlangen, en meer over vergeving die er is “bij” God, dus klaar om uitgedeeld te worden. Het bloed van Christus is de grond (Kol. 1:14). Daardoor wordt Gods gezindheid om te vergeven, op een rechtvaardige manier, een vergevende daad: Rom. 3:25-26.
- c) Dus is vergeving voor iedereen die gelooft vast en zeker: Rom. 3:25, 1 Joh. 2:1-2.

3. Wat het oplevert als je dit beseft: “Opdat Gij gevreesd wordt”, dat wil zeggen met eerbiedig ontzag en geestelijke aanbidding.

- a) Dat vergeving mogelijk is, leidt een angstige ziel naar oprecht berouw, niet naar schrik en wanhoop.
- b) Hopen dat je het krijgt, zet aan tot ijverig zoeken en bidden.
- c) Wie het met geloof ontvangt, vindt vrede en rust. Daaruit groeit dankbare liefde, en die voert tot geestelijke aanbidding en kinderlijke dienst. — J. F.

Vers 4

Er is vergeving.

- 1. We hebben haar nodig.
- 2. Niemand dan God kan haar schenken.
- 3. Ze is te verkrijgen.
- 4. We kunnen er zeker van zijn dat we haar bezitten.

Vers 4

- 1. Een zeer bemoedigend nieuwtje: “Bij U is vergeving.”

- a) Een vaststaand feit.
- b) Een feit in de tegenwoordige tijd.
- c) Een feit dat in God Zelf zijn bron heeft.
- d) Een feit dat voor iedereen geldt, zonder uitzonderingen te noemen.

e) Een feit om met plezier over na te mijmeren.

2. Een prachtig doel: “Opdat Gij gevreesd wordt.”

a) Lijnrecht tegenover hoe oproerlingen, lichtzinnigen en uitstellers het misbruiken.

b) Heel iets anders dan de gespeelde angst van mensen die op de wet vertrouwen.

c) Zonder vergeving geen vreze Gods. Je houdt dan duivels en verworpenen over.

d) Zonder vergeving blijft er niemand over om Hem te vrezen.

e) Maar de weg naar vergeving stimuleert geloof, berouw en gebed, en wie vergeving krijgt, gaat liefhebben, denkt aan gehoorzaamheid en vat vuur van ijver.

Vers 4

Zie “Spurgeon’s Sermons”, nr. 351: “Plenteous Redemption.”

Vers 4

Mild licht.

1. De engel bij de troon zegt: “Bij U is vergeving.”

2. De schaduw die Zijn lieflijke majesteit verhoogt: “Indien”, “Maar.”

3. De eerbied die voortvloeit uit zijn werk, overal, bij groot en klein. — W. B. H.

Verzen 5-6

Drie manieren van staan: wachten, hopen en waken.

Verzen 5-6

1. Een zondaar op zoek.

2. Een christen in rouw.

3. Een liefhebbende voorbidder.

4. Een arbeider voor de Heere.

5. Een gelovige die op sterven ligt. — W. J.

Verzen 5-6

1. Wachten op God, dat doen we zo.

a) Met geloof: “Ik hoop op Zijn Woord.”

b) Met gebed. Wie bidt, kan geduldig zijn zolang er een belofte is om op te leunen.

2. Uitzien naar God doen we ook: “Ik verwacht den HEERE.” “Mijn ziel wacht op den HEERE, meer” enzovoort.

a) Hij heeft Zijn eigen tijd om te geven.

b) Wat Hij geeft, is het wachten meer dan waard. — G. R.

Vers 6

“Meer dan de.”

1. Omdat Zijn afwezigheid donkerder verdriet geeft.

2. Omdat Zijn komst een rijker licht moet brengen.

3. Omdat de liefde die in ons woont zoveel sterker is. — W. B. H.

Vers 6

1. Een lange, donkere nacht, want de Heere is er niet.

2. Een gretige, hoopvolle waker die wacht tot de Heere terugkeert.

3. Een stralende, gezegende morgen, de tijd dat de Heere verschijnt. — W. H. J. P.

Vers 7

Verlossende genade is de enige hoop, ook voor de heiligsten onder ons. — W. B. H.

Vers 7

1. Een oproep van God: “Israel hope op den HEERE.”

2. Een reden vanuit de Geest: “Want bij den HEERE is goedertierenheid” enzovoort.

3. Een belofte vol genade: “En Hij zal Israel verlossen van al zijn ongerechtigheden.” — J. C. Philpot.

Verzen 7-8

Wijs is wie zelf rechtstreeks met God omgaat.

1. Het eerste wat het geloof doet, moet bij de Heere Zelf beginnen. Zo hoort het van nature, zo moet het, het is de gemakkelijkste weg, de wijste en de vruchtbaarste. Begin dus waar alles begint.
2. Ook als het geloof over andere zaken gaat, blijft het aan de Heere gebonden. Goedertierenheid is er “bij den HEERE.” Veel verlossing “bij Hem.”
3. Waar het geloof zich ook mee bezighoudt, het komt uiteindelijk altijd bij Hem tot rust. “Hij zal verlossen” enzovoort.

Vers 8

1. Wat er verlost wordt: “Van al zijn ongerechtigheden.”
2. Wie verlost: “De HEERE.” Zie Tit. 2:14.
3. Wie er verlost wordt: “Israel.” — W. H. J. P.

Werken over de honderdendertigste psalm

“A Treatise concerning the fruitful Sayings of David, The King and Prophet, in The Seven Penitential Psalms. . . .” Van de Right Reverend Father in God John Fisher, DD. en bisschop van Rochester. Gedrukt in het jaar 1714. Dit is een herdruk in 12mo van de 4to in zwarte letter, die beschreven staat op blz. 114 van deel 2 van “The Treasury of David”. Het werk is eerder merkwaardig dan nuttig.

“An Exposition upon some select Psalms of David.” . . . Geschreven door de trouwe dienaar van God M. Robert Rollok. . . . Uit het Latijn in het Engels vertaald door Charles Lumisden . . . Edinburgh . . . 1600, 8vo. Het bevat een korte uitleg van Psalm 130.

In “Select Works of Robert Rollock”, voor de Wodrow Society bezorgd door William M. Gunn, Esq., deel 1, blz. 451-481, vind je twee verklarende preken over Psalm 130.

“A Exposition On The Hundred And Thirtieth Psalm. Gathered out of some of the Ancient Fathers and later writers” door Alexander Roberts, Bachelor of Divinity en verkondiger van het Woord van God te Kings Lind in Norfolk. Londen . . . 1610. 4to.

“David’s Tears.” Van Sir John Hayward, Knight, Doctor of Lawe. Londen. Gedrukt door John Bell, 1623. 4to. Over Psalm 6, 32 en 130.

“The Saints’ Comforts. Being the substance of diverse Sermons. Preached on Psalm 130, the beginning Ps 130:1-5 . . .” Van een eerwaarde godgeleerde die nu bij God is: Richard Sibbes. Londen . . . 1638. 18mo. Opnieuw gedrukt in deel 6 van Sibbes’ Works, editie van Nichol, 1863.

“A Godly and Fruitful Exposition on the 130 Psalme, the sixth of the Penitentials”, in “A Sacred Septenarie or, A Godly And Fruitful Exposition On The Seven Psalms Of Repentance . . .” Van Mr. Archibald Symson, die tot zijn overlijden predikant was van de kerk te Dalkeith in Schotland. Londen . . . 1638. 4to.

In “Meditations And Disquisitions upon The Three last Psalmes of David. By Sir Richard Baker, Knight”, 4to. 1639, staat een uitleg van Psalm 130. Je vindt die in de heruitgave van Higham uit 1882 van Sir R. Bakers verklaringen van de psalmen, blz. 257-271.

“A Practical Exposition upon Psalm 130; wherein the Nature of the Forgiveness of Sin is declared; the Truth and Reality of it asserted; and the case of a Soul Distressed with the Guilt of Sin, and Relieved by a Discovery of Forgiveness with God, is at large Discoursed.” Van John Owen, D.D., 4to., 1668, 1669, 1680. Er bestaan moderne herdrukken van deze uitleg, en je vindt hem in deel 6 van Owens Works, bezorgd door W. H. Goold, 1881.

In “The Whole Works of Robert Leighton, D.D., Archbishop of Glasgow, 4 vols., 8vo., 1725” staan “Meditations on Psalm 130”, deel 2, blz. 510-540.

“Forty Five Sermons upon The 130 Psalme. Preached at IRWIN.” Van die voorname dienaar van Jezus Christus, Mr. George Hutcheson, 1678, predikant van het evangelie. Edinburgh, 1691. 8vo.

In “Sermons preached in Christ Church”, Brighton, van oktober 1877 tot juli 1878, door de Rev. James Vaughan, M.A. Londen, 1878, staat een serie vastenpreken over de 130e psalm, met de titel “Steps to Heaven”.

© Vertaling Treasury of David door Teun van der Plas

